

[Kirkeministeren.]

ligvis ikke sin baggrund deri, at jeg kan have modvilje mod at fremsætte et lovforslag om kirkelige sager her i tinget, men baggrunden var alene den, at det glædeligste naturligvis måtte være, om der uddannedes tilstrækkelig mange teologiske kandidater til at dække behovet, så et lovforslag som det, vi har til behandling her i dag, var overflødigt. Jeg mener nemlig, at det at forkynde evangeliet er en meget alvorlig sag, som man ikke kan være godt nok uddannet til.

Men vi er desværre altså ikke i den situation, at der uddannes teologiske kandidater i tilstrækkeligt tal. Jeg har undersøgt forskellige ting, som jeg har haft lejlighed til det i mit ministerium, og jeg kan sige, at når talen er om selve den danske folkekirke — det vil sige uden valgmenigheder og uden den grønlandske kirke, altså alene Danmark og Færøerne — så steg, som det blev nævnt af hr. Ejner Nielsen, antallet af præsteembeder i tiåret fra 1959 til 1969 naturligvis i takt med et stigende folketal med i alt 53. Men i de sidste par år er antallet af præsteembeder, selv om vi stadig har et stigende folketal, faldet med 5, så vi nu er nede på 1.738 præsteembeder.

Det blev nævnt både af hr. Ejner Nielsen og siden af hr. Samuelsen, at man måtte tage det med i forhandlingerne i det udvalgsarbejde, som vel nu kommer, at den bagved liggende sammenlægning af embeder, som er for små, eller nedlægning af embeder, som skønnes at være blevet overflødige, fortsætter. Jeg kan sige, at jeg er ganske enig i det synspunkt, og denne lov har for så vidt ikke noget at gøre med den sag. Sammenlægningen af embederne må foregå uanset dette lovforslags fremkomst.

Jeg kan nævne, at af de 1.738 præsteembeder er for øjeblikket tallene ændrer sig jo lidt, 155 ledige, og ministeriet har foreslået sammenlægning eller nedlæggelse af 50 af disse ledige præsteembeder. Vi arbejder altså, så godt vi kan, på at afhjælpe præstemangelen også på den måde ved sammenlægninger og nedlæggelse af præsteembeder.

Jeg kan i den forbindelse sige til fru Hanne Reintoft, som jo ellers en præst i tjenesten, hr. Johan Nielsen, delvis har svaret, at jeg tror nok, de fleste præster ville være glade ved at kunne nøjes med to

gudstjenester på en helligdag. Det er ikke ualmindeligt, at der er tre foruden forskellige gudstjenester, som må flyttes til hverdage. Vi kender til tre-firekirkepastorater, helt op til seks-, endog et enkelt eksempel på ottekirkepastorat, så i den henseende er hr. Johan Niensens citat fra Koranen om det manglende kvindelige kendskab til sagen i overensstemmelse med virkeligheden.

Når jeg siger, at der er 155 embeder ledige i den danske folkekirke, så må det tal naturligvis ses i sammenhæng med, at der begribeligvis altid vil være nogle ledige embeder. Det vil for så vidt være helt normalt, at der i løbet af et års tid er 100, somme tider 120, af de 1.738 embeder, der er ledige, i kortere eller længere tid naturligvis, ved dødsfald, ved forflyttelse og ved afgang med pension. Man kan for så vidt sige, at tallet ikke skønnes foruroligende, når der nu er 155 ledige embeder, for det er kun 40-50 pct. mere, end hvad der kan siges at være normalt i løbet af et års tid. Måske er det ikke så foruroligende, jeg skal ikke rigtig kunne afgøre det, men vi vil fra mit ministeriums side også gerne gribe ind, inden det bliver for foruroligende.

Men jeg vil gerne føje til, at præstemangelen afslører sig for alvor derved, at der er meget få ansøgere til et embede, i gennemsnit mellem én og to — mange af ansøgerne vil naturligvis endda gå igen i de forskellige ledige kald — og en del embeder må oplås flere gange, før en ansøger melder sig.

Dertil må føjes, at i disse år er der kun skønsmæssigt 40-50-60, som årligt består den teologiske embedseksamen, og selv om der vel er en chance for, at det tal vil stige noget, men også en risiko for, at det senere hen vil falde noget, så er det altså for lidt til at dække folkekirkenes behov for nye præster. Desuden er det en kendt sag, som både hr. Evan Jensen og hr. Morten Lange var inde på, at teologer på grund af uddannelsens alsidige karakter kan anvendes mange steder, i højskoler og i andre undervisningsformer af forskellig art, i journalistik, ja, sågar i politik, så sandsynligheden taler for, at en hel række af dem, der bliver teologiske kandidater, ikke går ind i præsteembeder.

Endelig må det naturligvis med beklagelse føjes til, hvad flere af ordførerne også var